

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21.04.2016, sp. zn. 11 Tdo 1620/2015, ECLI:CZ:NS:2016:11.TDO.1620.2015.2

Číslo: 24/2017

Právní věta: Při určení konkrétní hranice, jaké množství střeliva lze považovat za „větší“ ve smyslu § 279 odst. 1 tr. zákoníku, je třeba vycházet z druhu, účinnosti a počtu držených nábojů. O střelivo ve větším množství ve smyslu tohoto zákonného znaku půjde jen tehdy, pokud na základě těchto charakteristik lze učinit závěr, že zejména s ohledem na velikost nábojů, jejich energii, množství a účinnost výbušné náplně je způsobilé vyvolat srovnatelný stupeň nebezpečí jako jedna střelná zbraň. S ohledem na výše uvedená hlediska držení např. osmi nábojů ráže 6.35 mm (tj. nábojů do pistole menší účinnosti) není přechováváním většího množství střeliva, neboť není způsobilé vyvolat srovnatelný stupeň nebezpečí jako držení jedné střelné zbraně.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 21.04.2016

Spisová značka: 11 Tdo 1620/2015

Číslo rozhodnutí: 24

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Nedovolené ozbrojování

Předpisy: § 279 odst. 1 tr. zákoníku

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud k dovolání obviněného G. K. podle § 265k odst. 1, 2 tr. ř. zrušil usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 18. 8. 2015, sp. zn. 7 To 282/2015, v části, v níž bylo zamítnuto odvolání obviněného proti rozsudku Okresního soudu Plzeň-město z 1. 6. 2015, sp. zn. 3 T 2/2015, proti výroku o vině přečinem nedovoleného ozbrojování podle § 279 odst. 1 tr. zákoníku a proti celému výroku o trestu, jakož i další rozhodnutí na zrušené části napadeného rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, již došlo zrušením, pozbyla podkladu a podle § 265l odst. 1 tr. ř. Krajskému soudu v Plzni přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Rozsudkem Okresního soudu Plzeň-město ze dne 1. 6. 2015, sp. zn. 3 T 2/2015, byl obviněný G. K. uznán vinným v bodech 1-7 pokračujícím zvláště závažným zločinem nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zákoníku, jehož se dopustil způsobem v rozsudku podrobně rozvedeným. V bodě 8 rozsudku byl

uznán vinným přečinem nedovoleného ozbrojování podle § 279 odst. 1 tr. zákoníku, jehož se dopustil tak, že v P. od přesně nezjištěné doby do 9. 10. 2014 ve svém bydlišti na F. t. přechovával v obývacím pokoji v plastové dóze ve spodní polici konferenčního stolku 6 ks kulových nábojů ráže 6.35 mm Browning brazilské provenience CBC a 2 ks kulových nábojů 6.35 Browning české provenience Sellier & Bellot Vlašim, tedy střelivo do zbraní kategorie A, B, C, které ve smyslu ustanovení § 8 zák. č. 119/2002 Sb., o zbraních, může nabývat do vlastnictví, držet nebo nosit pouze ten, kdo je držitelem zbrojního průkazu nebo zbrojní licence, kterých však G. K. není držitelem.

Za tuto trestnou činnost byl odsouzen k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání tři a půl roku, pro jehož výkon byl zařazen do věznice s ostrahou, a podle § 70 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku k trestu propadnutí věcí v rozsudku vyjmenovaných.

2. Proti citovanému rozsudku podali obviněný a státní zástupce odvolání, která Krajský soud v Plzni usnesením ze dne 18. 8. 2015, sp. zn. 7 To 282/2015, podle § 256 tr. ř. zamítl.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

3. Proti rozhodnutí odvolacího soudu podal obviněný dovolání prostřednictvím svého obhájce JUDr. J. V. Ohledně dovolacího důvodu odkázal na § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. s tím, že rozhodnutí soudů obou stupňů spočívají na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotněprávním posouzení.

4. V textu svého dovolání obviněný nejprve rekapituloval průběh řízení a obsah svého odvolání a následně uvedl, že skutkový stav nebyl zjištěn bez důvodných pochybností a nemůže být podkladem pro odsuzující rozsudek. Skutek nebyl zjištěn způsobem, který odpovídá zásadám spravedlivého procesu. To se týká zejména posouzení správnosti vyrozumění obhájce o výsleších svědků a následné čtení a protokolů o nich. Soudy také nezdůvodnily, proč neuvěřily výpovědi obviněného, který uváděl konkrétní výhrady a námitky k pravdivosti výpovědi svědků. Posouzení věrohodnosti svědeckých výpovědí ze strany soudu považuje obviněný za nesprávné. Mezi skutkovými zjištěními soudů a důkazy existují rozpory, které znamenají popření zásad spravedlivého řízení.

5. Nesprávné hmotněprávní posouzení pak obviněný spatřuje u skutku pod bodem 8. Má za to, že uvedené množství nábojů nenaplnuje znaky skutkové podstaty podle § 279 odst. 1 tr. zákoníku, neboť nejde o větší množství střeliva, a také mu nebylo prokázáno úmyslné zavinění.

6. V závěru dovolání obviněný navrhl, aby Nejvyšší soud napadené usnesení zrušil a přikázal krajskému soudu, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

7. K dovolání obviněného se vyjádřil nejvyšší státní zástupce prostřednictvím státního zástupce činného u Nejvyššího státního zastupitelství. Ten po shrnutí předchozího průběhu řízení a obsahu obviněným podaného dovolání nejprve uvedl, že námitky obviněného v podstatné části uplatněnému „hmotněprávnímu“ dovolacímu důvodu neodpovídají. Námitka porušení práva na spravedlivý proces sice podle státního zástupce umožňuje v případě, je-li důvodná, ve smyslu aktuální judikatury průlom do skutkových zjištění na podkladě dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., sama o sobě však tomuto dovolacímu důvodu neodpovídá. Dle názoru státního zástupce přitom v naznačeném směru k porušení zásad spravedlivého procesu v trestní věci dovolatele nedošlo. Jak vyplývá z rozhodnutí soudů obou stupňů, uplatnil shodnou námitku obviněný již v průběhu soudního řízení. Soud prvního stupně jí přitom věnoval adekvátní pozornost, přičemž dospěl k závěru, že důvodná není. Správně přitom odkázal na to, že o výslechu svědků byl obhájce obviněného řádně vyrozuměn, a měl tak reálnou možnost se avizovaných úkonů, jimž chtěl být přítomen, zúčastnit. Namítá-li obviněný v této souvislosti, že ze zkušenosti obhájce věděl, že avizované výslechy svědků z řad drogové komunity se často nekonají v důsledku nedosažitelnosti takových svědků, nelze z toho

usuzovat na nezákonnost takových výsledků, pakliže obhájce sám apriorně dospěl k závěru, že v udaný čas nemá smysl se k úkonu dostavit. K tomu lze podotknout, že na situaci, kdy se avizovaný úkon nepovede provést, pamatuje i příslušné ustanovení advokátního tarifu svým ustanovením o náhradě za promeškaný čas (srov. § 14 vyhlášky č. 177/1996 Sb.). Bylo tedy pouze na úvaze dotčeného obhájce, zda se k úkonu za takových podmínek dostaví, či nikoli, a jeho negativní rozhodnutí pak nelze zpětně přičítat jako vadu v postupu policejního orgánu. Dle přesvědčení státního zástupce tak nelze v daném případě hovořit o porušení práv obviněného na spravedlivý proces, z čehož rezultuje, že jím uplatněné námitky v tomto směru obsahově uplatněnému dovolacímu důvodu neodpovídají, neboť jde o námitky ryze procesní povahy, nadto námitky nedůvodné.

8. Stejně tak podle státního zástupce nelze považovat za obsahově odpovídající námitky ve vztahu k hodnocení věrohodnosti vyslechnutých svědků. Jde o otázku, již soudy věnovaly značnou pozornost a svůj hodnotící postup přiléhavě a dostatečně podrobně odůvodnily. V této souvislosti státní zástupce poukazuje na závěr odvolacího soudu, který zdůraznil, že námitku nevěrohodnosti provedených výpovědí uplatnil obviněný pouze selektivně v tom směru, v jakém jimi byl usvědčován, avšak přehlédl, že v takovém případě by se závěr o obecné nevěrohodnosti nutně musel vztahovat i k výpovědím, jež mu mají prospět (srov. str. 3-4 usnesení odvolacího soudu). K tomu státní zástupce dodává, že v případech trestné činnosti obdobného druhu je výslech osob zneužívajících omamné nebo psychotropní látky v podstatě pravidlem, přičemž vždy je třeba pečlivě vážit nejen obecnou, ale zejména specifickou věrohodnost takových osob. Těmto nárokům přitom hodnocení zejména soudu okresního dle názoru státního zástupce jednoznačně dostalo (srov. hodnotící úvahy na str. 10-11 rozsudku). Ve věci tak nelze podle státního zástupce shledat žádný, natož extrémní rozpor mezi provedenými důkazy a skutkovými zjištěními.

9. Za obsahově relevantní lze podle státního zástupce považovat námitku vztahující se k přečinu nedovoleného ozbrojování podle § 279 odst. 1 tr. zákoníku, a to v rozsahu, že obviněný svým jednáním nenaplnil objektivní stránku tohoto přečinu. Pokud jde totiž o námitku k subjektivní stránce, je opět založena pouze na skutkovém a nijak nerozvedeném tvrzení, že tato mu nebyla prokázána. Ani ve vztahu k objektivní stránce se však státní zástupce s názorem obviněného neztotožňuje. Stejně jako odvolací soud má za to, že za větší množství střeliva lze považovat takové, jehož držení je co do nebezpečnosti ekvivalentní držbě samotné zbraně. Tuto úvahu pak provedl již soud nalézací, který s odkazem na závěry příslušného odborného zkoumání poukázal na konkrétní zjištěnou nebezpečnost daného střeliva, svým charakterem způsobilého přivodit smrt. Obviněným držené množství střeliva v počtu 8 ks by tak ryze hypoteticky bylo způsobilé přivodit smrt osmi osob. Analogicky lze přitom podle státního zástupce odkázat na judikaturní vymezení pojmu „vydání lidí v nebezpečí smrti“ ve smyslu § 272 tr. zákoníku. Takový znak je naplněn v případě ohrožení nejméně sedmi osob (srov. rozhodnutí č. 39/1982 Sb. rozh. tr.). Z tohoto pohledu a při zohlednění konkrétní potenciální nebezpečnosti přechovávaného střeliva lze proto podle státního zástupce i zjištěný počet 8 ks nábojů držený obviněným považovat za větší množství střeliva ve smyslu přisouzené skutkové podstaty. Za tohoto stavu shledává státní zástupce závěr soudů o naplnění objektivní stránky tohoto přečinu za správný a zákonu odpovídající.

10. Závěrem svého vyjádření státní zástupce navrhl, aby Nejvyšší soud dovolání podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl jako zjevně neopodstatněné.

III.

Přípustnost dovolání

11. Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 265c tr. ř.) nejprve shledal, že dovolání obviněného je přípustné [§ 265a odst. 1, odst. 2 písm. a), h) tr. ř.], že bylo podáno oprávněnou osobou [§ 265d odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. ř.] v zákonné lhůtě, jakož i na místě, kde je lze učinit (§ 265e odst. 1 tr. ř.).

12. Vzhledem k tomu, že lze dovolání podat jen z důvodů uvedených v ustanovení § 265b tr. ř., musel Nejvyšší soud dále posoudit otázku, zda lze dovolatelem uplatněné dovolací důvody považovat za důvody uvedené v citovaném ustanovení zákona, jejichž existence je zároveň podmínkou provedení přezkumu napadeného rozhodnutí dovolacím soudem. V úvahu přitom přicházelo posouzení pouze ve vztahu k ustanovení odstavce prvního § 265b tr. ř.

13. Podle ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. lze dovolání podat, jestliže rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotněprávním posouzení. Z toho plyne, že v rámci rozhodování o dovolání vychází Nejvyšší soud zásadně ze skutkových zjištění provedených soudy v předchozím řízení a pouze hodnotí, zda tato skutková zjištění byla z hlediska hmotného práva správně posouzena. Není tedy možné namítat nic proti samotným skutkovým zjištěním soudu, proti tomu, jak soud hodnotil důkazy, v jakém rozsahu provedl dokazování, jak postupoval při provádění důkazů apod. V tomto směru totiž nejde o aplikaci hmotného práva, ale procesních předpisů, zejména ustanovení § 2 odst. 5, 6 tr. ř. o postupu orgánů činných v trestním řízení při zjišťování skutkového stavu a při hodnocení důkazů. Hmotněprávní posouzení se pak týká především trestního práva hmotného, ale může se týkat i jiných právních odvětví (k tomu srov. č. [36/2004](#) Sb. rozh. tr., s. 299). Nesprávnost může spočívat v tom, že soud nesprávně aplikuje normu hmotného práva tím, že buď použije jiný právní předpis či jiné ustanovení, nebo použije správný právní předpis a jeho správné ustanovení, ale nesprávně je vyloží. Nesprávnost může rovněž spočívat v chybně posouzené předběžné otázce. Je třeba dodat, že v žádném z dalších ustanovení § 265b odst. 1 trestní řád nepřipouští jako důvod dovolání, že by rozhodnutí bylo založeno na nesprávném nebo neúplném skutkovém zjištění. Z jiného důvodu, než je uveden v § 265b tr. ř., je dovolání podáno i v případech, kdy je v něm sice citováno některé z ustanovení § 265b tr. ř., ale ve skutečnosti jsou vytýkány vady, které zákon jako důvod dovolání nepřipouští.

IV.

Důvodnost dovolání

14. Z naznačeného výkladu je patrné, že převážná část obviněným uvedených námitek uplatněnému dovolacímu důvodu neodpovídá, neboť jimi obviněný napadá právě skutková zjištění.

15. Nejvyšší soud v tomto směru odkazuje na usnesení Ústavního soudu ze dne 9. 10. 2007, sp. zn. [I. ÚS 1692/07](#), v němž jmenovaný soud konstatoval, že „Nejvyšším soudem vyslovený závěr na dosah dovolacího důvodu zakotveného v ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. odpovídá ustálenému judiciálnímu výkladu, který byl ze strany Ústavního soudu opakovaně při posouzení jeho ústavnosti akceptován, a to nejen v rozhodnutích, na něž odkázal dovolací soud (srov. např. i usnesení sp. zn. [III. ÚS 282/03](#)).“ Totéž Ústavní soud konstatoval v usnesení ze dne 5. 2. 2009, sp. zn. [III. ÚS 3272/07](#), v němž ještě dodal: „Ústavní soud se proto ztotožňuje se stanoviskem Nejvyššího soudu, podle kterého dovolací námitky, které se týkají skutkových zjištění a hodnocení důkazů, jsou mimo rámec dovolacího důvodu o nesprávném právním posouzení věci.“

16. Jak již bylo výše zmíněno, označení konkrétního dovolacího důvodu uvedeného v ustanovení § 265b tr. ř. nemůže být jen formální, neboť pouze skutečná existence zákonného dovolacího důvodu, nikoli jen jeho označení, je zároveň zákonnou podmínkou i rámcem, v němž dochází k přezkumu napadeného rozhodnutí dovolacím soudem (viz usnesení Ústavního soudu ze dne 2. 6. 2005, sp. zn. [III. ÚS 78/05](#)). Z hlediska základních práv garantovaných Listinou základních práv a svobod a mezinárodněprávními instrumenty je pak nutno poukázat na to, že žádný z těchto právních aktů neupravuje právo na přezkum rozhodnutí o odvolání v rámci dalšího, řádného, či dokonce mimořádného opravného prostředku. Zákonodárce tak mohl z hlediska požadavků ústavnosti věcné projednání dovolání omezit v rovině jednoduchého práva stanovením jednotlivých zákonných dovolacích důvodů, jejichž existence je pro přezkum pravomocného rozhodnutí v dovolacím řízení nezbytná. Není-li existence dovolacího důvodu soudem zjištěna, neexistuje zákonná povinnost soudu

dovolání věcně projednat (viz usnesení Ústavního soudu ze dne 7. 1. 2004, sp. zn. [II. ÚS 651/02](#)).

17. K tomu lze nad rámec dovolacího řízení uvést, že soudy logicky a přesvědčivě vysvětlily, z jakých důkazů vyvodily skutkové závěry, na nichž se odsouzení zakládá, a toto zdůvodnění nebudí žádné pochybnosti. Vyrozměním obhájce o výsledku svědků v přípravném řízení se zabýval odvolací soud na str. 3 usnesení a na jeho závěry je možno odkázat.

18. Dovolacímu důvodu neodpovídá ani námitka vztahující se ke skutku popsanému pod bodem 8 rozsudku, pokud jde o údajné neprokázání subjektivní stránky ve formě úmyslu. V tomto směru lze odkázat na logické odůvodnění odvolacího soudu na str. 4 rozsudku. Naopak za odpovídající dovolacímu důvodu lze označit námitku, podle které celkem osm kusů nábojů nenaplnuje znak „střelivo ve větším množství“. Touto otázkou se soudy také podrobně zabývaly, avšak jejich argumentaci hodnotí Nejvyšší soud jako nesprávnou a nepřesvědčivou. Vzhledem k tomu, že zákon neurčuje konkrétní hranici, jaké množství střeliva lze považovat za „větší“ ve smyslu § 279 odst. 1 tr. zákoníku, vycházely soudy podle svého tvrzení z druhu, účinnosti a počtu držných nábojů a na základě těchto charakteristik dospěly k závěru, že střelivo bylo způsobilé vyvolat srovnatelný stupeň nebezpečí jako jedna střelná zbraň. Kritérium i hlediska jsou sice správná, vychází z odborné literatury (srov. např. ŠÁMAL, P. a kol. Trestní zákoník II. § 140 až 421. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 2827), s jeho posouzením z uvedených hledisek se však Nejvyšší soud neztotožňuje. Rovněž nelze přisvědčit argumentaci státního zástupce, pokud jde o srovnávání zkoumaného znaku s trestným činem obecného ohrožení.

19. Především je nutné poukázat na to, že v posuzovaném případě jde o náboje do krátké střelné zbraně, což jsou náboje obecně méně účinné než náboje do dlouhých zbraní, např. loveckých kulovnic, a zejména zbraní vojenských, jako jsou velkorážové kulometry granátometry, pancéřovky apod. Navíc náboje ráže 6.35 mm jsou mezi pistolovými náboji na dolní hranici účinnosti. Odborná literatura zabývající se střelectvím považuje tento náboj vzhledem právě k jeho malé účinnosti v cíli nevhodným pro obranné účely. Nejvyšší soud je proto toho názoru, že držení osmi nábojů uvedené ráže není držení většího množství střeliva. Nebylo totiž způsobilé vyvolat srovnatelný stupeň nebezpečí jako držení jedné střelné zbraně. Pro nedostatek tohoto znaku skutkové podstaty proto nemůže jít o čin soudně trestný, ale pouze o přestupek podle § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 119/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Skutek popsaný pod bodem 8 rozsudku měl být proto soudem prvního stupně postoupen k projednání příslušnému orgánu jako přestupek. Neučinil-li tak soud prvního stupně, měl toto pochybení napravit odvolací soud.

20. Nejvyšší soud proto rozhodl způsobem uvedeným ve výroku tohoto usnesení. Krajský soud v Plzni bude v dalším řízení pokračovat způsobem naznačeným v tomto rozhodnutí a také znovu uloží obviněnému trest za trestné činy, které zůstaly v dovolacím řízení nedotčeny. Nejvyšší soud přitom připomíná rozhodnutí č. 6/2016 Sb. rozh. tr. dotýkající se této problematiky.